

7. *De mensenvanger*

De Kerk des Heeren is een strijdende kerk. Een kerk die strijd te voeren heeft tegen een driehoofdige vijand. Strijd van buiten en strijd van binnen. Hoe is zij de eeuwen door het mikpunt geweest van satan en van de wereld. Ik denk hier aan de zware vervolgingen waaraan zij bloot gestaan heeft en nog blootstaat. Wie de kerkgeschiedenis kent, kan weten hoe onder de Romeinse keizers vervolgingen gewoed hebben tegen de eerste christenen. Hoe ze gewoed hebben tegen de kerkhervorming in ons vaderland, maar ook in andere landen van Europa. Maar hoe is onder al die vervolgingen Luthers woord een waar woord gebleken:

*Houdt Christus Zijne Kerk in stand,
Laat dan de hel vrij woeden,
Gezeten aan Gods rechterhand,
Zal Hij haar wel behoeden.*

Zij het nog tot troost en bemoediging voor 's Heeren aangevochten volk, dat de Heere zelfs onder de zwaarste vervolgingen Zijn volk en dienstknechten soms wonderlijk komt te sterken en te bewaren. Dit komt zo helder uit in het verhaal dat wij nu door willen geven.

In de 17e eeuw werd de uniformiteitsacte in Engeland verplicht gesteld. Alle predikanten van de Engelse kerk moesten zich onderwerpen en zich houden aan de bisschoppelijke liturgie. Maar deze was op vele punten tegen het Woord Gods en de belijdenis. Zo bracht het grote opschudding toen ongeveer tweehonderd predikanten weigerden deze acte te ondertekenen en zich eraan te houden. Dat bracht vervolging met zich mee en er werd dan ook ijverig jacht op deze getrouwe knechten Gods gemaakt. Wanneer ze gevangen genomen werden, moest de vrederechter rechtspreken. Doorgaans kwam dit uit op gevangenisstraf of zelfs het doodvonnis. Omdat het onmogelijk was om deze liturgie na te komen,

werden in het geheim godsdienst oefeningen gehouden, die echter streng verboden waren.

Onder de predikanten die weigerden zich aan deze kerkelijke terreur te onderwerpen, was ook een zeker dominee Bantes. Hij had beloofd in een geheime samenkomst voor te gaan. Voor de veiligheid zou deze godsdienst oefening reeds vroeg in de morgen gehouden worden. Alles was in het geheim voorbereid, maar de vijanden hadden er toch lucht van gekregen.

Om niet te laat te komen, ging dominee Bantes de avond tevoren reeds op reis. Er hing een zware mist en in de duisternis verwaaldde hij. Om weer op de goede weg te komen, liet hij de klopper vallen op de deur van een herenhuis om te vragen naar de juiste weg. Een bediende deed open en dominee Bantes deed zijn verzoek. Terwijl hij in gesprek was met de bediende, hoorde de heer des huizes het gesprek. Ook hij kwam naar de deur en vroeg de late reiziger binnen te komen en de nacht bij hem door te brengen. De volgende ochtend kon hij dan beter, bij daglicht, de reis voortzetten. Dominee Bantes bewilligde hierin en werd gastvrij ontvangen. Onder het eten ontstond een gesprek. De gastheer merkte spoedig met een ontwikkeld man te doen te hebben. Zo onopvallend mogelijk vroeg hij zijn gast naar zijn beroep: „Ik ben een mensenvanger,” antwoordde deze met een glimlach. „Een mensenvanger? Maar man, dan bent u juist de man die ik hebben moet. Ik ben de vrederechter van dit district en heb juist de opdracht ontvangen om een zekere dominee Bantes aan te houden. Hij leidt hier morgenochtend in de buurt een geheime bijeenkomst van de rebellen. Ga met mij mee, mijnheer. Laat eens zien hoever u het in de kunst van het mensenvangen hebt gebracht,” zei de gastheer lachend. En dominee Bantes stemde toe.

De volgende morgen vroeg reden beiden naar de plaats waar de bijeenkomst gehouden zou worden. Toen zij er aankwamen, zagen zij dat reeds veel mensen zich bij het huis ophielden. Maar toen zij de vrederechter zagen, zo waren ze bang om naar binnen te gaan. De vrederechter dacht dat dominee Bantes iets ontdekt had, dat de zaak verraden was en daarom nu maar wijselijk wegbleef. Deze mensen kon hij niets doen, daar de vergadering niet begonnen was. Om niet geheel voor niets te zijn gekomen, stelde de vrederechter aan zijn

metgezel voor om de mensen aan te sporen tot gehoorzaamheid aan de overheid. Dat zijn metgezel niemand minder dan dominee Bantes zelf was, had hij heel niet in de gaten. Maar dominee Bantes zei dat deze mensen van een politieke redevoering niet gediend zouden zijn. Als de rechter met gebed wilde aanvangen, zou hij daarna wel wat zeggen. De vrederechter bedankte ervoor. Hij zei dat hij zijn gebedenboek had vergeten en bovendien zijn geloof verloren had. Maar als Bantes met gebed wilde beginnen, vond hij dat best. De mensen keken verbaasd. Maar, toen zij zagen dat met de vrederechter ook dominee Bantes naar binnen ging, volgden zij ook. Dominee Bantes bad en door de Heere bekrachtigt, preekte hij vurig met grote geloofsmoed.

De rechter werd zeer getroffen door het gesproken woord. Toen dominee Bantes het „amen” had uitgesproken, wendde hij zich tot de vrederechter. „Meneer, ik ben Bantes, die gij zoekt. Ik heb mijn werk volbracht en stel mij te uwer beschikking.” Het ging de vrederechter als de stokbewaarder te Filippi en hij mocht vragen: „Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?”

Hier eindigt het verhaal. Wie zal Gods wijsheid doorgronden? Een vervolger tot een volgeling gemaakt. Moge de Heere deze ware geschiedenis nog tot zegen stellen. Tot de uitbreiding van Zijn Koninkrijk en tot ere van Zijn Naam.

*Wie wijs is, merk' die dingen,
En geev' verstandig acht
Op 's HEEREN handelingen,
Zo vol van gunst als macht.*

(Psalm 107:22)